x. de necessitate facti intelligit͂ mutuū esse cōtractū certo loco ⁊ certo tēpore. c. abbate de re. iudi. i. vi. sed tamen non est de necessitate probatōis vt probet͂ initum esse cōtractū certo loco vel tempore vt ponitur in. l. testium. C. eo. titu. per Inno. i. c. qualr de accu. Et ideo si testes deposuerunt de certo loco vel tempore mutui aduersarius poterit facere ⁊ probare articulum ꝙ illo loco ⁊ tempore non erat in loco asserti mutui ⁊ talis articulus dicit͂ articulus nouus nō antiquus ⁊ indirecte contrarius vt in. c. ex tenore eo. ti. Secus esset secundū doc. in. d. c. fraternitatis si ego petēs mutuum a te articulassem pecuniam tibi mutuatam certo loco ⁊ tempore tunc enim locus ⁊ tempus sunt de necessitate facti ⁊ probationis ⁊ debeo illa probare vt ponit͂ i. d. c. abbate ⁊ ideo aduersarius non poterit publicatis attestationib9 probare ꝙ nō erat ibi illo tpe vt' probatur in. d. cle. testibus ⁊ per bart. in aūt. qui semel. C. de probat. Hanc sniam doc. putarē esse limitandaꝫ quādo actor proposuit simplicit͂ mutuū esse factū. Secus aūt si proposuit cū ꝓtestatione que regulariter solet apponi. s. non astrigens se ad probāduꝫ nisi ea que sufficiant ad fundamentum intentionis sue vt plene probat͂ ⁊ ponit͂ in. l. diuus de re. iudi. ⁊. c. ii. de testi. ⁊. c. lꝫ causam de probat. Nam vi talis clausule actor non compellitur ad probandum locum ⁊ tempus. Preterea dicimus necessarium non esse locum vel tempus in articulo vel libello cum de necessitate facti ⁊ probationis non sit necesse eum probare locum vel tempus per clausulam de qua supra. Ultimo videndum est quid in his casibus in quibus snia non transit in reꝫ iudi prout est in matrimonio vt in. c. lator ꝯtingentia de re. iudi. an publicat͂ attestationib9 possint ꝓduci testes Io. an. in. c. scires eo. ti. tenet publicatis attestationibus posse fieri productionē testiū super capitulis directo cōtrariis in causa matrimonii quādo agitur de sepatione matrimonii cōtracti. Et hoc ideo qꝛ versat͂ periculum animarum. Secus esset secundum eum vbi agitur de matrimonio diruendo sed de matrimonio contrehendo vt in. c. iurauit eo. ti. de testi. Facit. c. cum in tuā eo. ti. Io. cald. ⁊ but. tenent quđ si ēt agitur de matrimonio ꝯtrahendo vl' seruando possunt testes ꝓduci publicatis attestationibus quoniaꝫ ita versat͂ periculū animarū in matrimonio indebite cōtrahēdo sicut in matrimonio seperando qꝛ si remaneant cōiuncti illi qui non pn̄t esse cōiuncti ꝓpter cōsanguinitatem erit peccatum. Imo. i. d. c. series cōcordās opi. ꝙ si sit gradus prohibitus diuina. l. i quo papa dispensare non potest vt no. in. c. ꝑ lr̄as de resti. spo. tunc procedat opi. cal. ⁊ bu. sed si sit gradus prohibitus solū iure canonico ꝯtra quem papa pōt dispēsare tūc procedat op. Io. an. Cum nō reperiat͂ permassum hoc cāu testes prodecere cōtra matrimoniū sed hec distinctio est bona ⁊ equa se caret rōne ⁊. l. lꝫ. n. papa possit dispēsare quādo gradus est prohibitus solum iure canonico attamē in hoc non dispensat lꝫ ꝓducant testes vnde illa potentia papalis nil ad rūbū. Iō verior dicitur snia Io. cal. ⁊ butri. cum vtroqꝫ cāu verset͂ ꝑiculum animaꝝ ⁊ etiam vt ꝯtrariorum eadem sit disciplina. Et hec doctrina videt͂ generalis vbicūqꝫ snia trāsit in rem iudi. Et per hoc infero vobis vnam egregiā cōclusionē ꝙ vbicūqꝫ snia fert͂ per ꝑitos i arte. nūquā illa sententia transit in rem iudi. Ideo semper publicatis attestatōnibus poterunt alii testes produci ꝙ autem nō transeat i rē iudi. no. but. ex mente Io. an. in. c. proposuisti de proba. ⁊ tenere menti nec vnquā cadat a memoria. Notādum est etiam finaliter ꝙ quis dicit͂ didicisse testificata qn̄ perfecte didicit ꝙ plenarie legit attestatōes ⁊ potuit deliberare sec9 si transitorie vt no. in. c. vltra tertiam eo. ti. ⁊. c. fraternitatis. facit ēt ꝙ no. in. §. qꝛ in autē. de testi.

De interogatoriis que solent fieri testibus examinādis

Quarto videndū est principaliter de iterrogatoriis que solent fieri testib9 exiandis. De qua materia ponitur per spe. in. eo. ti. Iam de interrogatoriis dicunt͂ aūt interrogatoria quedā interrogatōes quas ps vult fieri super circūstantiis ipsi9 negocii testibus cōtra se inductis. c. pn̄tium. §. testes. eo. ti. ⁊ i c. per tuas. eo. ti. nec de talibus iterrogatoriis dꝫ dari copia ꝑti testes ꝓducēti propter ꝑiculum subornatōis vt no. per Inno. ⁊ alios in. d. c. per tuas ⁊ per spe. in. d. §. iam de iterrogatoriis. Dabunt͂ ergo iterrogatoria secrete per ꝑtem ipsi iudici ⁊ in hoc versabitur officium iudicis. s. in ꝑcidendo iterrogatoria superflua ⁊ calūniosa poterit etiaꝫ iudex ex officio suo supplere si videbit͂ vltra testes esse examinandos ⁊ interrogandos ꝙ̄ per partem fuerit petitum secūdum spec. in. d. §. iam de interrogatione. Quidam tamē antiqui tenuerunt in hoc vltimo oppositum qm̄ iudex non hꝫ supplere in his que dependent a preterito vt in. l. i. vt q̄ desunt aduo. par. iud. supple. ⁊ in. l. iiii. §. hoc aūt. ff. de dā. infec. Io. in addi. vbi supra sequutus est opi. specu. pro hac sententia potestis adducere nam iudici cōmittitur informatio ⁊ indagatio veritatis in testibus examinandis ⁊ cōmittitur sibi tanꝙ̄ priuate cōscientie sue vt in. l. iii. ff. eo. ti. propterea non est mirandum si iudex poterit supplere interrogatoriis fiendis ipsis testibus pro veritate indaganda ⁊ exquirenda. Notandum est etiam vltra predicta dilationē esse assignandam ꝑti cōtra quam testis producitur ad dādū talia interrogatoria post articulos productos super quibus testes recipi debent ex mente spec. vbi supra. Subicit tamen eleganter multum Io. an. in addi. vbi supra ꝙ interrogatoria non debet esse adeo difusa vt nouum contineāt capitulum pro ipso aduersario pro quo fiunt iterrogatoria

Unde si volo producere testes ad probādum ꝙ tibi mutuaui. x. ⁊ tu petas illos testes interrogari an solueris mihi id mutuum talis iterrogatio nō est admittēda qm̄ habet in in se nouū quoddā capitulum vltra ea super quibus testes sunt interrogandi ⁊ ideo ē cōsilium vt tu volens probare solutionem nouum ꝯficias capitulum de solutione iam facta

Preterea notandum est iterrogatoria versari circa cās dictoꝝ testium hoc est vt interrogentur de causis loco tempore visu scientia credulitate fama ⁊ certitudine prout res ipsa melius exegerit. c. cām que de testibus. Interrogandi sunt etiam testes an sint nobiles vel plebi vel reprehensibiles an pauperes vel diuites ⁊ an deponent lucri causa vl' ne ⁊ an sint amici propinqui familiares vel domestici. Et an deponant de visu vl' de auditu. iiii. q. iii. vbi testiū. ii. q. i. c. in primis. Querēdū est ēt an sit de iurisdictiōe producētis vel sit comēsalis ⁊ vtꝝ sit doctus vel istructus testificari ⁊ quam ꝑtem vellet obtinere ⁊ an ēt ita conuenit vt concordet cum aliis testibus. vt hec omnia ponunt͂ per spe. in. d. §. Iam addite vos illam interrogationē multo prestantiorem ceteris quibuscūqꝫ qn̄ testis deposuit dictum suum tunc interrogat͂ an possipibile fuisset rem aliter se habuisse quod testis ipse ignorasset nam tunc si fatet͂ fuisse possibile illa testis nō probat quoniaꝫ testis debet ꝯcludere de precisa necessitate. c. in presentia cum suis ꝯcordantiis de probat.

Tollite exemplum testis deposuit titiuꝫ vulnerasse sempronium interrogatus de causa quomodo scit respondet ꝙ vidit postea interrogatus an potuisset esse quđ sempronius fuisset percussus ꝙ testis ipse nō vidisset tunc enim si respōdet ꝙ sic ille testis nō probat vel clarius pōt interrogari an sempronius potuisset percuti ab alio in illo tempore ꝙ ipse non videsset tunc si hoc fatet͂ affirmatiue nō probat quia si potuit ab alio percuti nō sequit͂ đ necessitate quod ipse percussit nō aūt ē necesse testes iterrogari an sint debitores vel pēsionarii vel fictabiles producentiuꝫ ipsos testes prout solent interrogari Nō li qm̄ nō reperitur iure cautum debitores fictabiles vel pensionarios esse reiciēdos. Qđ aūt dictum est de tempore est intelligēdum vbi queritur đ prioritate vel posterioritate actus. Et lꝫ testis interrogat9 đ anno vel mense contractus celebrati non recordatur nihilominus probat ſm spe. in. d. §. iam vbi lꝫ probet non tamen probat tempus ipsius cōtractus. Et idem esꝫ vbicūqꝫ sciētia diei vel hore exigeret͂. l. optimam. C. de cōtra. ⁊ co. stip.

Subicit tamen Io. an. in addi. vbi supra vnum elegans dictum ꝙ si testes omnes dicant non recordari de tempore presumitue contra tales testes ꝙ ē no. licet hoc dictū solum sit munitum auctoritate. Aduertendum est ēt ex mente spec. in. d. §. iam cautos aduocatos exhibere interrogatoria sua in scriptis ⁊ petunt a iudice ita testis interrogari vt petitur. Et si iudex dolo vel negligētia non fecit interrogatoria petat iterum interrogari etiaꝫ publicatis attestationi-

Interrogatoria

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/militio1497/0035
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg